

Marko Järvikallas

KIRSIKKAPOMMI

2022

Tämä kertomus tapahtuu Suomessa vuonna 1987.

Se on oikeastaan monta kertomusta kertomuksen sisällä – Katsoja päättää lopulta mihin niistä usko.

Näyttämöohje (Kertoo) tarkoittaa että repliikki kerrotaan yleisölle.

Näytelmän toislaiset eläimet ovat olemukseltaan kovin ihmismäisiä; esim. koirat eivät konttaa tai hauku, naudat eivät ole lehmäasuissa tai muuta vastaavaa. Nauta voi olla yksin tai sillä voi olla Lauma seuranaan työryhmän koon mukaisesti.

Näytelmän lopussa on tiiviit kuvaukset henkilöhahmoista.

Kaikista tekstiin tehtävistä muutoksista on ensin keskusteltava kirjailijan kanssa.

1. kohta: Jos äiti lähtee

POIKA (*Kertoo*)

Moi. Terve. Moikka. Mä aion nyt kertoa teille mitä mulle tapahtuu tänä vuonna eli elokuussa 1987. Ollaan meidän kotitalossa. On aamuyö. Kaikki on hereillä.

Isosisko ja Äiti katsovat pahalla silmällä toisiaan. Isä ja Poika haluaisivat puuttua jollakin tapaa asiaan, mutta eivät osaa tai uskalla.

ÄITI (*Isosiskolle*)

Jos sä aiot asua tässä talossa sun on elettävä meidän sääntöjen mukaan!

ISOSISKO

Kenen teidän?

POIKA (*Kertoo*)

Sisko on taas tullu yöllä kotiin...

ÄITI

Mun ja isän!

ISOSISKO

Isä ei oo sanonu mitään!

ÄITI

Se on samaa mieltä vaikkei osaakaan ilmasta itteestä!

POIKA (*Kertoo*)

Ovet paukkuu, lattialaudat narisee ja portaikossa haisee tupakka...

ISOSISKO

Miten sä voit kuvitella et mä haluisin asua sun kanssa! Sä oot vastenmielisin, tekopyhin, säälistävin ihmisraunio mitä mä tiän! (*Menee sivummalle murjottamaan.*)

ÄITI (*Isälle*)

Miks sä et sano mitään?

ISÄ

Mihin?

ÄITI

Voi jumalauta! Tiedätsä sä mikä tää talo on? Tää on ruumishuone. Tää on homeinen hautaholvi täynnä *muumioita*. Jos täältä ei tajuu lähtee ajoissa, muuttuu itsekin *muumioksi*. Ehkä se oonki minä joka lähtee! (*Pojalle:*) Mitä säki tuijotat siinä senki friikki! (*Menee sivummalle murjottamaan.*)

POIKA (*Kertoo*)

En itke. En itke. (*Isälle:*) Onks meillä joku suunnitelma?

ISÄ

Suunnitelma?

POIKA

Jos äiti lähtee –

ISÄ

Mihin se nyt täältä lähtis?

POIKA (*Kertoo*)

Mut entä jos lähtee? Isä on ihan pihalla kaikista perusjutuista ja sisko enimmäkseen yöjuoksussa... Mä tajuun kyl tosi paljon kaikista *oikeesti* tärkeistä jutuista niinku aikamatkailusta, teleportaatiosta, tai aineesta ja energiasta, mut mä en tiedä omistetaanko me tää talo vai ollaanko vuokralla? Jos omistaa niin tarviiko silti maksaa jotain? Entä onko meillä sähkölämmitys vai öljy ja voiko taloa jotenkin muutenkin lämmittää? Kuka maksaa kaikki laskut ja mille tileille?

ISÄ

Hei mulla on idea!

POIKA

Kuunnelkaa, isällä on idea!

ÄITI (*Väsyneesti*)

No mitä – ?

ISÄ

Keitetään teetä, tehdään uunissa lämpimiä leipiä, istutaan kaikki alas, syödään ja jutellaan, puhuminen auttaa aina, se puhdistaa ilman...

ÄITI

Mikäs sua vaivaa? (*Poistuu.*)

SISKO (*Isälle:*)

Dorka! (*Poistuu.*)

Poika ja Isä jäävät kahdestaan, välttelevät toistensa katseita.

2. Sisko kertoo salaisuuden

On eräs toinen yö. Kuu valaisee pojan huoneen. Lattialla on iso pino kirjoja. Poika nukkuu selällään sängyssä peiton alla, rinnan päällä paksu, avoin kirja. Poika hätkähtää hereille, tajuaa äkkiä, että joku istuu tuolilla. Se on Isosisko, nahkatakki päällä ja bikerit jalassa.

POIKA

Helvetti! Arvaa pelästyinkö! Mun on oikeesti saatava lukko tohon oveen!

ISOSISKO

Mä haluan kertoa sulle jotain.

POIKA

Voitko mennä omaan huoneeseen siitä!

ISOSISKO

Mä oon tavannu miehen.

POIKA

Onko jotain uutta!

ISOSISKO

Tää on nyt *se*.

POIKA

Selvä. Kiitos tiedosta. Hyvää yötä.

ISOSISKO

Mä kerron sulle nyt *todellisen salaisuuden*.

POIKA

Etkä kerro!

ISOSISKO

Tää ei oo mitään seksijuttuja, mä lupaan. Vaan jotain ihan muuta. Mun uus poikaystävä on *parantaja*.

Poika ei pysty peittelemään herännyttä kiinnostusta.

POIKA

Millanen parantaja?

ISOSISKO

Healer.

POIKA

Mitä se parantaa se... *healer*?

ISOSISKO

No. Yks ukko kärsi kusenkarkailusta. Parannuksen jälkeen se pääs vaivastaan. Yhen naisen polvi oli niin huono ettei sil voinu kävellä. Se parannettiin. Yks diplomaatti, tai joku sellai, oli jättämässä uran hirveitten hedareitten takii. Parantajan käsittelyn jälkeen päänsärky loppu kokonaa ja nyt se tyyppi on tyyliin pressa tai ministeri. Vuos sitten – siihen aikaan mun mies seurusteli viel yhen toisen kanssa, mitä mä en oikeestaan haluu kauheesti ajatella – no, kuitenkin, se herätti sen exän koiran, joka oli kuollu mahalaukun kiertymän seurauksena...

POIKA

Siis mitä? Herätti henkiin?

ISOSISKO

Jep.

POIKA

Koira oli kuollu? Niinku oikeesti?

ISOSISKO

Jep.

POIKA

Ja mun pitäis uskoo toi?

ISOSISKO

Sä uskot ufoihin ja avaruusolioihin, pelkääät jotain muumioita ja zombeja mut et usko tähän? No, se on kuule ihan sun oma valinta. (*Antaa hyvänyönsuukon pojan poskelle.*) Good night pikku veikka.

POIKA

Nyt on jo aamu!

ISOSISKO

Kiusaaks ne paskiaiset viel sua koulussa?

POIKA

Ketkä? Ai ne. Ei.

ISOSISKO

Kerrot sit jos kiusaa. Mä vähän napautan niitä.

POIKA

Ei tarvii.

3. Äiti on lähtenyt

Isä istuu kuistilla kirja kädessä. Hän näyttää siltä, että saattaa nukahtaa millä hetkellä tahansa. Poika tulee koulusta, reppu selässä.

ISÄ

Katos. Poika.

POIKA

Miten sä voit?

ISÄ

Väsyttää. Taidan ottaa pienet päikkärit. Vai otinko mä just? Mites koulussa?

POIKA

Hyvin.

ISÄ

Oli kiva päivä?

POIKA

Ihan kiva.

POIKA (*Kertoo*)

Mä en kerro isälle miten mulla oikeesti menee koulussa, koska mä en halua et sille tulee paha mieli.

ISÄ

Ootko muuten huomannu miten paljon lintuja tässä meiän pihapiirissä on? En mäkään ennen tätä sairaslomaa... Kun on aikaa niin sitä huomaa kaikenlaista...

Poika huomaa kirjekuoren maassa, isän vieressä, ottaa sen.

ISÄ

Se oli kirjan välissä, en oo ehtiny viel lukee. Tiiätkö muuten miten paljon roomalainen kulttuuri otti vaikutteita etruskeilta?

POIKA

Voinks mä avata tän?

ISÄ

Etruskeilta tuli vesijohdot, kastelujärjestelmät ja muu edistys. Jopa uskonto tuli sieltä ja sen mukana ihmeet. Sehän on tärkeätä että voi uskoa johonkin, se antaa toivoa...

POIKA (*Lukee äidin kirjeen:*)

"En kestä enää teitä enkä itseäni teidän seurassa. Terveisin Äiti."

ISÄ

Niin, siitä pitikin... se lähti.

POIKA

Mihin?

ISÄ

Niin, mihin... en kyllä yhtään osaa sanoo. Tosta se käveli, veti laukkuu perässä, taksi ootti portin luona. Se vei sitten sen mukanaan.

POIKA (*Kertoo*)

Missä on sellanen paikka mihin äiti voi mennä jos se ei mee kotiin? Jotenki kauheeta ajatella et se on jossain ihan yksin, ilman meitä.

ISÄ

Itketkö sä?

POIKA

En.

ISÄ

Sä oot fiksu poika. Vähän kummallinen mutta fiksu.

4. Poika tapaa ensi kertaa Parantajan

Poika ja Poikaystävä odottavat talon pihalla siskoä.

POIKA (*Kertoo*)

Viikko äidin lähdön jälkeen mä tapaan siskon uuden poikaystävän.

POIKAYSTÄVÄ

Sun sisko on kertonu paljon susta.

POIKA

Niin sustakin.

POIKAYSTÄVÄ

Toivottavasti hyvää.

POIKA

Mihin me oikeestaan mennää?

POIKAYSTÄVÄ

Yks nainen kaatu mönkijällä ja satutti kätensä.

POIKA

Ja sä parannat sen?

POIKAYSTÄVÄ

Jep.

He näkevät Isosiskon, joka tulee vetäen nahkatakkia päälleen. Poikaystävä ryhdistäytyy.

POIKAYSTÄVÄ (*pojalle*)

Sun sisko on maailman ihanin olento. Mä menisin sen kans naimisiin vaik heti mut se ei piittaa sellasesta...

Isosisko saapuu ja painautuu tiukasti vasten Poikaystävää.

ISOSISKO

Tuliks ikävä?

POIKAYSTÄVÄ

Joo. Ihan kauhee.

POIKA (*Kertoo*)

Ehkä mussa tosiaan on jotain vialla. Mä en tajuu mikä siskossa saa poikaystävän kattoo sitä noin...

ISOSISKO

Ikävä ketä?

POIKAYSTÄVÄ

Sua, tietysti. Sä oot mun kulta, ainoo rakas.

ISOSISKO

Katoki et oon.

POIKAYSTÄVÄ

Sä oot mun ainoo.

ISOSISKO

Hyvä on, uskotaan.

POIKA (*Kertoo*)

Tai siis tajuun – teoreettisella tasolla – mut mä en tiedä miltä se *tuntuu*. Mä en koskaan katoolla tavalla ketää tyttöä. Mä en tiedä mitä yhteistä mul vois koulun tyttöjen kaa. En mä koskaan ees puhu niitten kanssa. En tosin kenenkää muunkaa kanssa. Vähän vaikeeta se oiski koska kukaan koulussa ei oo puhunu mulle mitään pariin vuoteen.

5. Pieni koira valitsee Pojan

Emäntä, käsivarsi paketissa, Pieni koira, Isäntä, sekä Nauta ja sen Lauma saapuvat. Ollaan siirrytty heidän maatilalleen.

EMÄNTÄ

No nyt tuli auto pihaa!

Pieni koira on innoissaan tulijoista.

EMÄNTÄ

No ni, tulkaa sisään vaan, se on ihan kiltti koira, on vaan tommonen sohlo... (*Potkaisee ohimennen Pientä koiraq*) Joo, sisään vaan, tässä onkin koko aamu ooteltu, tämmöstä tää on ku käsi on tämmönen... Nii juu, mää olin menossa mönkijän kanssa hakemaan lannotesäkkejä alavajasta ku lipes se oikee eturengas ojan puolelle ja sitte mentii... Tää kypälä jäi siihen puristuksiin sitte, sattuhan se mutta mää ajattelin että kyllä tää tästä, mutta ei se sitte kuitenkaa, ja mää menin lekuriin ja ne laitto tähän tän, sanovat että kuus viikkoa pitäis tätä pitää, mut ku mää oon oikeekätinen ja ei tällä voi mitää, ihan surkee, ja jos työt jää kuuelta viikolta tekemättä ollaan toellisen maailmanlopun äärellä, suututtaa vaa ja itkettää, molempii yhtä aikaa, jatkuva särky ja kutina, ei tän kaa voi nukkuakaan, ja ku toi meiän isäntäkin on työkyvyttömyyseläkkeellä ja muutenki olemukseltaa heikko...

Isäntä luimistelee ahdistuneena nurkassa, ei ota kontaktia vieraisiin.

ISOSISKO (*Emännälle*)

Sul ei oo enää mitään hätää.

EMÄNTÄ

No niin no nii, ihan totta, juu, mihis päin ja mites tässä ku en oo tottunu...

POIKAYSTÄVÄ

Mä oon valmis aloittamaan hoidon jos te vaan ootte... Päivää vaan isännällekin –

Isäntä luimistelee entistä ahdistuneempana nurkassa.

EMÄNTÄ

Entä kahve ja pulla, ihan vaan tavallistahan tää on, kotona leivottua tavallista pullaa...

POIKAYSTÄVÄ

Kiitos, ehkä myöhemmin.

EMÄNTÄ

Juu, niihän se on, ensin työ, sitten... mennään olohuoneen puolelle, tämmöstä täällä, ihan tavallinen suomalainen... *(Potkaisee taas Pientä koiraa)* Sinä et tuu.

PIENI KOIRA *(Kertoo)*

Ei saatana! Sulkee oven! Mun kirsun eestä! Tämmöstä sattuu koirille yhtenäen! Uskokaa vaa aika saatanan usein! Ei käy! Päästäkää!

POIKAYSTÄVÄ

Koira voi tulla.

PIENI KOIRA *(Kertoo)*

Jepjep huraa! Tää pieni koira, eli mää tässä, en muusta maailmasta ja sen metkuista hittookaa tienny. Tässä talossa ja näitten tyyppien kanssa tähänastisen piskinelämäni eläny. Mutta tästä päivästä tiesin jo aamusta alkaen et täs on ny jotai spesiaalii... Aamuhommat oli hoidossa: merkit, nuuhkut, ketun kus, pihapiiri tsek, navetta-round-and-round ja Naudan ollos tupaan tervehdys... *(Naudalle:)* Ollos tupaan!

NAUTA JA SEN LAUMA *(Peukuttavat)*

Muuh tupaa!

POIKAYSTÄVÄ

Missä sä tunnet olos kaikkein turvallisemmaksi täällä?

EMÄNTÄ

Sohvala ku katon telkkuu. Tähäkö vaa... miten se näyttääki... ihanko tähä vaa?

POIKAYSTÄVÄ

Siihen vaan.

EMÄNTÄ *(Käy makuulleen.)*

Iha näi vaa?

Poikaystävä käärii hihat. Laskeutuu Emännän viereen polvilleen. Isosisko laskeutuu risti-istuntaan. Poikakin istuu lattialle. Isäntä luimistelee nurkassa. Ilmassa on suurta jännitystä, on hiirenhiljaista.

POIKAYSTÄVÄ (*Nostaa käden emännän otsan ylle*)

Ihan rauhassa, rauhassa vaan...

Poikaystävä alkaa liikuttaa kättä emännän vartalon päällä.

ISOSISKO (*Kuiskaa pojalle*)

Mä en koskaa kyllästy tähän. Aina ku mä nään sen parantavan, mä voimistun myös ite...

Toimitus on ohi. Emäntä nousee seisomaan. Hän huojuu hieman, näyttää siltä kuin olisi nielaissut pehmeän auringon. Isäntä luimistelee nurkassa kaksinkerroin.

EMÄNTÄ (*Rauhallisesti, pehmeästi*)

Entä sitte?

POIKAYSTÄVÄ

Käyt ajoissa nukkuu. Jos et saa unta, otat unilääkkeen. Uni on tärkeä. Aamulla ku heräät, kipu on poissa, käsi on parantunu, ja voit poistaa kipsin. Isäntä varmaan auttaa sen auki leikkaamisessa?

Isäntä luimistelee nurkassa.

EMÄNTÄ (*Liikuttuneena*)

Miten mä voin korvata tän?

POIKAYSTÄVÄ

Niinku sanoin puhelimessa, mä en ota maksuu. Mut jos sä haluat lahjottaa jotain, ni sen hyväksyn.

POIKA

Koira.

Kaikki kääntyvät katsomaan yllättyneenä poikaa.

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Tää on se hetki mitä tää pieni koira on koko elämänsä oottanu. *It's now or never!*

Pieni koira näyttää miten paljon pitää pojasta.

POIKAYSTÄVÄ

Poika haluaa koiran. Ja koirakin näyttää pitävän pojasta.

ISOSISKO (*Nappaa kainaloonsa pullapitkon*)

Pullaa otetaan myös.

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Sillä tapaa tästä pojasta tulee mun ihminen. Mää loikkaan auton takapenkille, vedän kerälle pojan sykkyyntä eikä meistä jää ku harmaa tomupilvi jälkeen.

Nauta ja sen Lauma vilkuttavat ystävälleen.

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Hetken tosin käy mielessä mun nelijalkanen kamu Nauta. Et miten hän pärjää. Nimittäin. Tähän liittyy yks tosi *creepy* juttu: ihmiset juo *Naudan maitoa*. Nauta oottaa lasta joka vuosi. Hää on onnellinen *mama* vaikkei oikeen tajuukaan et miten taas pätikähti paksuks. Mut ku synnytys on ohi, tää lapsi kaapataan heti häneltä ja viedään pois. Koskaa ei selvi et mihin. Nauta on diipissä masiksessa aina sen jälkee niinku vaan oottaa saattaa. Maitoo riittäis reippaasti omalle pikkuselle, mut nää juo tän lapsen maidon tai valmistaa siitä jotain tyyliin *emmendaalia!* No, auto rullaa kuitenkin jo vauhdilla eteenpäin, ja pienten koiruuksien on piettävä huoli ennen kaikkea itsestään. Joten *adios* älykäs, huumorintajunen, ihana Nauta ja koko sun jengi! Pitäkää huoli itestänne ja mieli *high up!*

Nauta ja sen Lauma peukuttavat Pienelle koiralle, joka ei näe mitä tapahtuu seuraavaksi: Isäntä napsauttaa pulttipistoolilla jokaista nautaa päähän. Ne putoavat tainnutettuina maahan. Isäntä vetää ne jalasta perässään pois. Emäntä teroittaa jo teurastusveistä.

6. Rock´n´roll

Isosiskon huoneessa Poika, Pieni koira ja Isosisko.

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Niin mää tulín tähän kaupunkiin ja muutín tähän taloon, ja kaikki tuntuí tuoreelta ja hyvältä.

ISOSISKO (*Kädessä lp-levy*)

Ootko pieni koira kuullu koskaan hyvää musaa? (*Pojalle:*) Eiks näytákin siltá niinku se sanois et "en"?

POIKA

Náyttá.

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Siellä mistá mää oon kotosin ei tunneta rock´n´roll musaa. Emäntá nimittäi diggaili enemmän semmosta lauhaa suomipoljentoo ja isäntá ei mitään.

The Runaways -bändin biisi "Cherry Bomb" alkaa soida LUJAA. Isosisko laulaa ja tanssii riehakkaasti sen mukana.

POIKA (*Kertoo*)

Musiikki tekee siskosta tollasen. Niinku joku pimeyden henki menis sisään ja riepottelis sitä.

PIENI KOIRA

Ihan huippuu! Mää myös! (*Alkaa tanssia*)

ISOSISKO (*Pojalle*)

Kato ihan niinku pieni koiraki tanssis! Sinä kans! Kirsikkapommi!

POIKA

Okei okei! (*Tanssii kömpelösti, jäykästi.*)

ISOSISKO & PIENI KOIRA (*Laulavat:*)

Hello daddy, hello mom!

I'm your ch-ch-ch-cherry bomb!

Hello world I'm your wild girl!

I'm your ch-ch-ch-cherry bomb!

ÄITI

Hiljaa saatana siellä yläkerrassa! Eihän tätä kestä kukaan! Tuun haulikon kanssa ja tapan teidät kaikki!

POIKA (*Kertoo*)

Kuulitteks te ton? Mä kuulen äidin äänen vaikkei se enää asu meidän kanssa. Äiti, tuu takasin, me ei pärjätä ilman sua!

7. Poika yrittää parantaa isän

Isä nukkuu sohvalla selällään, suu auki. Poika ja Pieni koira hiipivät paikalle, katsovat häntä.

Pieni koira kiemurtelee, sitä vaivaa kusihätä.

POIKA (*Kertoo*)

Isän vointi on huonontunu äidin lähdön jälkeen. Se lähinnä nukkuu tai istuu kuistilla tarkkailemassa pikkulintuja. Sitä ei kiinnosta enää ees kirjat mikä on jo tosi huolestuttavaa. Sisko on pitkiä aikoja poissa eikä kerro menemisistään. Isästä se sanoo et...

ISOSISKO (*Pojalle, tilanteen ulkopuolelta*)

Se on outo. Niinku käpertyny johonki koloon. Mä en enää tiedä miten sen kanssa ollaan. Sitä paitsi se ei käy pesulla.

POIKA (*Kertoo*)

Talo tuntuu tyhjältä, siltä hautaholvilta mistä äiti puhu... Ja niin mä alan toivomaan et mullakin on se *lahja*...

Poika menee nukkuvan isän luokse, käärii hihat kuten näki Parantajan käärivän. Hän aikoo asettaa kädet isän otsan päälle, kun yhtäkkiä isä avaa silmät selkosen selälleen ja ponnahtaa istumaan, saaden Pojan, Pienen koiran ja Katsojan säikähtämään.

ISÄ

Luulitko et mä oon kuollu tähän?

POIKA

Täytyy viedä koira ulos.

PIENI KOIRA

Hyvä idea!

ISÄ (*Pysäyttää pojan*)

Kuule, sieltä koulusta soitettiin. Sanoivat ettet sä ole vähään aikaan...

POIKA

Oon mä ollu.

PIENI KOIRA

Ulos?

ISÄ

Jaa, mikähän siinä sitten... Ootko muuten huomannu et suolakurkut on loppu, pitää ostaa suolakurkkuja –

POIKA

Millä rahalla me ostetaan niitä, isä?

PIENI KOIRA

Ulos?

ISÄ

Niin, rahaa pitäis olla, onkohan mulla vielä rahaa? Täytyykin tarkistaa, hyvä pointti, jaa, missähän mun lompakko on...

POIKA *(Kertoo)*

Asiat eteni kohti katastrofia... *(Pieni koira työntää puoliväkisin Pojan ulos että pääsee tarpeilleen)* Mä mietin pään puhki ja päädyin aina samaan ratkaisuun: mun on pyydettävä Parantajaa auttamaan meitä. Jos se pystyy herättämään kuolleen koiran henkiin niin yhden sohvalle jääneen isän herättäminen täytyy olla helppo homma. Just ku mä päätin, et seuraavalla kerralla ku mä nään sen, mä kysyn suoraan asiasta, Parantaja ehtikin ensin –

8. Poika ottaa vastaan tehtävän

Poikaystävällä on pahvilaatikko kädessä. Hän ei halua kenenkään muun kuulevan tätä keskustelua. Pieni koira kuuntelee heitä sivummalla. He ovat pojan huoneessa.

POIKAYSTÄVÄ

Niinku tiiät... sun sisko on pirun mustasukkanen –

POIKA

No en mä kyl...

POIKAYSTÄVÄ

Se on. Todellakin. On.

POIKA

Okei.

POIKAYSTÄVÄ

No, mulla on siis jotain mikä kuuluu mun *exälle*...

POIKA

Sun exä on se jonka koira kuoli ja jonka sä herätit henkiin?

POIKAYSTÄVÄ

Jep. Just se. No, mun pitäis palauttaa sille jotain. Mut mä pelkään sun systerin reaktiota jos se saa tietää et mul on treffit exän kanssa. Ja niinku tiiät, se on tosi arvaamaton –

POIKA (*Kertoo*)

On tunnustettava yks juttu. Vaikka mä oon elämässäni tehny rajuja juttuja niinku perustanu etsivätoimiston, pelannu spiritismii ja tehny vaarallisia kemiallisia kokeita korkeemman tieteen nimissä, mä en oo koskaan matkustanu yksin mihinkään. Ja nyt Parantaja pyys mua matkustamaan *toiseen kaupunkiin*.

PIENI KOIRA

Et sä matkusta yksin. Sä matkustat mun kanssa.

Poika ottaa pahvilaatikon Poikaystävän käsistä.

POIKAYSTÄVÄ

Kiitti! Super! Ja muista: sä voit pyytää multa mitä vaan.

POIKA

Ihan mitä vaan?

POIKAYSTÄVÄ

Ihan mitä vaan.

9. Poika ja Pieni koira tapaavat Tatuoidun miehen ja Ison koiran

POIKA (*Kertoo*)

Ei mitää ongelmaa! Lippu kelpas! Bussista löyty vapaa paikka. Pyörät pyöri alla ja vei meiät sinne minne pitikin! Miten helppoo!

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Eikä meikä ygänny autoon vaikka välillä teki tiukkaa...

POIKA (*Kertoo*)

Tästä kokemuksesta innostuneena mä ajattelen et musta ei tuu pelkästään kansainvälisesti tunnustettu fyysikko-filosofi-kirjailija vaan myös *nomadi*.

PIENI KOIRA (*Kertoo*)

Kansainvälinen koira-nomadi, lähes villikoira, peto autossa.

Tatuoitu mies istuu retkeilytuolissa ja katsoo poikaa, jolla on kädessä pahvilaatikko. Miehen päässä on hien kangistama lierihattu, sormet täynnä sormuksia, käsien välissä lepää kävelykeppi jolla hän kopauttaa kolmasti maahan. Pieni koira ottaa poikaa kädestä kiinni. Molemmat ovat jähmettyneet paikoilleen.

TATUOITU MIES

Teetä? Jasmiinia?

POIKA

Ei kiitos.

PIENI KOIRA

Ei kiitos.

Tatuoitu mies kaataa itselleen teetä.

TATUOITU MIES

Sulla on siis jotain mulle kuuluvaa?

Poika antaa laatikon miehelle. Mies ottaa esiin kääntöveitsen, avaa sen, viiltää auki teipit joilla laatikko on suljettu. Hän nostaa laatikosta esiin näyttävän, kirjaillun liivin, jota koristavat hapsut ja soljet.

TATUOITU MIES

Piteles tota hetki. *(Työntää liivin pojalle, nousee, poistuu.)*

Poika jää odottamaan liivi käsissään. Ei uskalla lähteä vaikka mieli tekisi. Tatuoitu mies palaa hetken kuluttua kantaen mukanaan suurikokoista peiliä, jossa on kullanväriset kehykset.

TATUOITU MIES

Pue se päälles.

Poika pukee arastellen liivin. Se poikkeaa suuresti hänen tavallisesta pukeutumisestaan. Tatuoitu mies nostaa peilin niin että Poika näkee siitä itsensä.

TATUOITU MIES

Sehän näyttää ihan saatanan hyvältä sun päällä! *(Pienelle koiralle:)* Eikö näytäkin?

PIENI KOIRA

Näyttää!

TATUOITU MIES *(Pojalle:)*

Koira ei tosin näytä tykkäävän. Mutta se on nyt sun. Pidä se vaivanpalkkana siitä että toit sen mulle. Se ei oo mikä tahansa liivi. Se päällä on koettu ilot, surut ja pari maanjäristystä.

Iso karvainen otus, Suuri koira, tulee esiin. Pieni koira perääntyy pojan selän taakse.

TATUOITU MIES

Mietit että onko tää se koira joka *kuoli ja parannettiin*? Mitä luulet? Onko? Vai ei? Kuule poika, mä kerron sulle nyt yhen jutun: *kaikki riippuu siitä mihin sä uskot. (Tauko.)* Sano terveiset Parantajalle. Sano että hänellä on aina ja ikuisesti paikka mun sydämessäni.

10. Poika parantaa Isän

Poika ja Pieni koira ovat palanneet kotiin. Pojallaan on yllään lahjaksi saamansa liivi. Sisko on juuri lähdössä, hänellä on kitaralaukku kädessä. Isä nukkuu sohvalla.

POIKA

... mut mistä mä löydän sen?

ISOSISKO

Mistä mä sen voisin tietää?

POIKA

Se lupas auttaa mua, se lupas et mä voin pyytää *ihan mitä vaan!*

ISOSISKO

No mut se ei oo tääl enää.

POIKA

Ei, koska sä lempasit sen niinku joku eräpäivä ois tullu umpeen!

ISOSISKO

Ehkä tuliki. Alko olee tylsää sen kaa. Aina vaan jotain *parannus-juttuja...*

POIKA

Elämä on tylsää! Kaikkihan sen tietää! Kysy vaikka isältä!

ISOSISKO

Voi veikka, ei mun elämä. *(Poistuu, paukauttaa ulko-oven kiinni mennessään.)*

ISÄ *(Herää)*

Jaa, mikäs siellä... Upee liivi –

POIKA

Isä, mä haluisin koittaa yhtä juttuu –

ISÄ

Mitä juttuu?

POIKA

Missä sä tunnet olos kaikkein turvallisemmaks täällä?

ISÄ

Tässä. Sohvilla. Mun lasten seurassa.

Poika käärii hihansa kuten näki parantajan tekevän. Laskeutuu isän viereen polvilleen.

ISÄ

Kun te olitte vielä pieniä, olitte molemmat tässä, toinen toisessa, toinen toisessa kainalossa, semmoset pikkuset söpöt lämpöpatterit...

POIKA *(Nostaa käden isän otsan ylle)*

Ihan rauhassa, rauhassa vaan...

Isä sulkee silmänsä. Poika liikuttaa kättä hänen kehonsa päällä.

ISÄ *(Kuiskaa)*

Tuli jotenki rauhallinen olo. Mitäs sitten?

POIKA

Nyt käyt suihkussa, vaihdat puhtaat vaatteet, meet äidin työpaikalle ja pyydät sitä lounaalle. Kerrot miten kova ikävä sulla ja meillä kaikilla on ollu. Anelet vaikka polvillas et äiti palaa kotiin. Sanot et me ei voida elää ilman häntä. Sanot ettet oo osannu huomioda häntä tarpeeks ja – tää on kaikkein tärkeintä – sanot et äidillä on aina ja ikuisesti paikka sun sydämessä.

ISÄ (*Kuiskaa*)

Mä yritän.

Epilogi: Valokuva

Poika, yllään hapsuliivi, ja Pieni koira virittävät valokuvaukseen tarkoitettua taustakangasta telineelle. Pieni koira saa tosin vain kaaosta aikaiseksi. Isosisko asettaa kameran jalustalle ja vetää itselaukaisimen johdon taustakankaan eteen. Isä ja äiti saapuvat. Isä on muuttunut: asu on siistimpi, ryhti parempi, hän on läsnä. Myös äidissä on tapahtunut muutos: se miten hän katsoo ja koskettaa isää kertoo siitä, että he ovat palanneet yhteen. Isosisko ja Poika asettavat heille tuolit taustakankaan eteen ja he istuvat niille. Äiti hassuttelee, asettaa pään päälle pitsiliinan, näyttää vähän morsiamelta. Hän ja Isosisko nauravat, ovat sopineet riitansa.

POIKA (*Kertoo*)

Isä kerto mulle kerran et ennen ihmiset usko ihmeisiin –

ISÄ

Niin, kun joku oli nähny jotakin ihmeellistä tapahtuneen, ja kerto siitä muille, niin siihen haluttiin uskoa yhdessä, *ihmeeseen*. Ei ollu tärkeää, oliko joku outo juttu tapahtunu todistettavasti, kaikkee ei heti kyseenalaistettu tai järkeistetty, vaan päinvastoin ihmettä vaalittiin sen takii että se oli ihme. Se toi ihmisille turvaa. Anto uskoa. Vaikka ajat oli vaikeet, niinku ne aina on, oli kuitenkin olemassa tieto ihmeestä. Ja jos kerran oli olemassa ihme, oli olemassa myös toivoa.

ISOSISKO

No nii, ootteks te valmiita?

KAIKKI

Joo!

Poika, Isosisko, Pieni koira, Isä ja Äiti hymyilevät leveästi kameralle. Isosiskolla on itselaukaisin kädessä. Salamavallo räpsähtää. Valokuva on otettu.

POIKA (Kertoo)

Mut menikö kaikki lopulta näin? Parantuko mönkijä-naisen käsivarsi? Heräskö koira henkiin? Toipuko isä? Palasko äiti? Sopiko välit siskon kanssa? Entä mun koulunkäynti?

PIENI KOIRA (Kertoo)

Entä mitä Naudalle ja sen Laumalle tapahtu? Lastenkirjoissa maatilán eläimet on söpöjä ja onnellisia. Maitopurkin kyljessä lehmä hymyilee. Haluatko sä uskoo siihen?

POIKA (Kertoo)

Uskotko sä et meistä tuli valokuvan onnellinen perhe? Loppu hyvin kaikki hyvin? Entä miltä tää kaikki kuulostaa vuonna 2023?

LOPPU

HENKILÖISTÄ LYHYESTI

POIKA, n. 12v

Hän on koulussa niitä jotka jäävät syrjään: häntä ei kutsuja bileisiin, ei leffaan, ei mihinkään. Kukaan ei edes puhu hänelle koulussa. Mutta hänen mielikuvituksensa ja sisäinen maailmansa on suuri ja vastaanottavainen. Lukeminen on hänelle intohimo.

ISOSISKO, n. 17v

Hän ihailee Joan Jettiä, pukeutuu kuten nuori Joan. Hän elää yön kauneudelle ja rock-musiikille. Kovan kuoren alla piileskelee herkkä seikkailija, joka ei suostu sulautumaan harmaaseen massaan.

POIKAYSTÄVÄ, n. 18v

Huolimatta siitä että häntä kutsutaan "parantajaksi", hän on ulkoasultaan ja olemukseltaan kovin arkinen 80-luvun nuori. Hänellä on kuitenkin tietyissä piireissä mainetta kykynsä vuoksi.

PIENI KOIRA, n. 2v

Hänen koiramaisuutensa ei ole neljällä jalalla liikkumista, haukkumista, tai muutenkaan luonnollisen koiran esittämistä. Hän on olemukseltaan kovin ihmismäinen pieneksi koiraksi. Hän tulkitsee taitavasti ihmisten puhetta, mutta ihmiset eivät ymmärrä häntä. Hän seikkailija, innostuu helposti, tarttuu tilaisuuteen kun sellainen tulee vastaan.

ISÄ, n. 40v

Hän on kadottanut ilon, jähmettynyt surunsa sisään, eikä löydä ulospääsyä. Kirjat ovat pitkään olleet lohtu ja ravinto, mutta niidenkin voima on katoamassa. Hajamielisyys on hänelle taakka ja lahja.

ÄITI, n. 40v

Hän on paha suustaan. Hänen rakkautensa purkautuu usein hyökkäyksenä. Hän kaipaa välimatkaa siihen elämään jonka vankina tuntee olevansa. Arki on väsyttänyt hänet.

EMÄNTÄ, n. 50v

Hän on fyysiseen työhön tottunut maalaisnainen. Puhuu paljon jännittäessään. Hän on pohjimmiltaan raaka ja yksioikoinen ihmiseläin.

ISÄNTÄ, n. 50v

Hän on introvertti, ahdistuu kohdatessaan vieraita ihmisiä. Hänen ei ole nähty käyvän pitkään aikaan edes kaupassa. Harva on kuullut hänen puhuvan. Hän on pohjimmiltaan raaka ja yksioikoinen ihmiseläin kuten vaimonsakin.

NAUTA, n. 5v

Hän on olemukseltaan ihmismäinen toislajinen. Hän tullut monta kertaa äidiksi ja synnyttänyt. Suru ja liikunnan puute ovat tarttuneet hänen kehoonsa ja liikekieleensä, mutta silti hänessä on jotakin kauniin urheaa. Hän kantaa harteillaan pitkää hyväksikäytön historiaa.

LAUMA, n. 1-5v

Naudan lajitoverit. Olemukseltaan kuten Nautakin. Laumaa voidaan kasvattaa tai pienentää työryhmän koon mukaan. Nauta voi myös edustaa yksin lajiaan.

TATUOITU MIES, n. 30v

Hän on tyylikäs, kovan elämän karaisema, luonteeltaan runoilija. Näitä miehiä et löydä muotilehtien sivuilta.

ISO KOIRA, n. 6v eläessään, sittemmin iätön

Hän on olemukseltaan ihmismäinen toislajinen. Ulkomuoto on kuitenkin karvainen ja pelottava – minkä hän sille mahtaa. Hän on mahdollisesti henkiolento.

Näytelmä Kirsikkapommi pohjautuu Marko Järvikallaksen novelliin Parantaja, joka on julkaistu novellikokoelmassa Sano jotakin kaunista (Siltala 2021).